

ПРОТОКОЛ
засідання громадської екологічної ради
при Дніпропетровській обласній державній адміністрації

16.09.2021 р.

м. Дніпро, просп. О. Поля, 1

Учасники – члени громадської екологічної ради при Дніпропетровській облдержадміністрації:

1. ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЕКОДНІПРО СТАНДАРТ» – Каракуця Віктор Миколайович;
2. ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ПЕРСПЕКТИВА 2020» – Романова Лариса Олексіївна;
3. ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЕКОЛОГІЧНИЙ ДОСВІД» – Наумов Володимир Володимирович;
4. ГРОМАДСЬКА СПІЛКА «ДОСИТЬ ТРУЇТИ КРИВИЙ РІГ» – Шафранова Олена Валеріївна;
5. РЕЛІГІЙНА ГРОМАДА СВЯТОГО РІВНОАПОСТОЛЬНОГО ВЕЛИКОГО КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА ПЦУ – Стефанішин Володимир Григорович;
6. ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЗЕЛЕНИЙ СВІТ – ДРУЗІ ЗЕМЛІ» – Атовка Юлія Валеріївна;
7. Дніпропетровська обласна організація Всеукраїнської Екологічної Ліги – Грицан Юрій Іванович;
8. ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЕКОЛОГІЧНИЙ ПРОСТІР УКРАЇНИ» – Богачева Лілія Володимирівна;
9. ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ІНІЦІАТИВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ» – Зудіков Олександр Борисович;
10. ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «КАМ'ЯНСЬКА МІСЬКА У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ ОРГАНІЗАЦІЯ ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ ІНВАЛІДІВ «СОЮЗ ЧОРНОБИЛЬ УКРАЇНИ» – Нещерет Микола Миколайович;
11. ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ПАВЛОГРАДСЬКА РЕГІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ ПІДПРИЄМЦІВ» – Щербаков Геннадій Лаврентійович;
12. САДІВНИЧЕ ТОВАРИСТВО «ЗЕЛЕНИЙ ГАЙ» – Маліч Микола Григорович;
13. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ДНІПРОВСЬКА ПРИРОДНА ІНСПЕКЦІЯ» – Терещук Микола Сергійович;
14. ГРОМАДСЬКЕ ФОРМУВАННЯ З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ «ДНІПРОВСЬКА ПРИРОДНА ІНСПЕКЦІЯ» – Ручій Володимир Сергійович;
15. ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «РАДІАЦІЙНИЙ ЗАХИСТ» – Хоруженко Максим Вікторович;
16. ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «МІЖНАРОДНА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА» – Машенко Аліна Миколаївна;
17. ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЦЕНТР МОНІТОРИНГУ» – Новіцький Роман Олександрович;
18. ДНІПРОПЕТРОВСЬКА МІСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ПОРЯТУНОК» – Шерстюк Олександр Іванович;
19. ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЖИВА ПЛАНЕТА» – Голуб Василь Федорович.

Запрошені:

Максим Беспальчук – заступник голови облдержадміністрації;

Ірина Понікарова – директор департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації;

Мартін Скальські – голова ГО «Арніка».

1. Відкриття засідання.

Відкриває засідання Микола Терещук:

- на засідання було запрошено 19 представників ради, присутні – 11, відсутні – 8;
- вносить пропозицію про початок засідання;
- пропонує відкрите голосування.

Голосували: «за» – 11; «проти» – 0; «утримались» – 0

Постановили: Розпочати засідання. Голосування проводити відкритим голосуванням.

2. Затвердження порядку денного та регламенту зборів.

Слухали: Миколу Терещука, який запропонував затвердити порядок денний та регламент роботи зборів:

1. Вступне слово (*Максим Беспальчук*) – 5 хв.
2. Звіт голови громадської екологічної ради за результатами роботи ради у 2020-2021 роках (*Микола Терещук*) – 20 хв.
3. Розорювання земельної ділянки в долині р. Кільчень біля с. Олександрівка Магдалинівської селищної ради (*Микола Терещук*) – 20 хв.
4. Розвиток зеленої енергетики в Україні (*Геннадій Щербаков*) – 20 хв.
5. Чисте повітря для України: співпраця чеських експертів з українськими громадськими ініціативами, науковцями і місцевим самоврядуванням (*Мартін Скальські*) – 20 хв.
6. Різне.

Голосували: «за» – 11; «проти» – 0; «утримались» – 0

Постановили: Затвердити порядок денний та регламент роботи зборів.

По першому питанню порядку денного

Слухали: Максим Беспальчук підкреслив важливість співпраці з громадськістю. Позитивною тенденцією є те, що вже всі державні органи розуміють, що необхідно залучати громадськість. Ми вдячні, що ви нас направляєте, намагаємось відпрацьовувати всі громадські звернення і плануємо продовжувати в майбутньому цю плідну співпрацю.

По другому питанню порядку денного

Слухали: Микола Терещук звітував щодо діяльності третього скликання громадської екологічної ради при Дніпропетровській облдержадміністрації. По питанню забруднення річки Татарка вже відкриті кримінальні провадження, визначено винних осіб і найближчим часом звинувачувальний акт буде направлено до суду. Питання щодо забруднення річки Кільчень вирішується повільніше через роботу правоохоронних органів, воно перейде до наступного складу ради. В цьому році виправилася ситуація з використанням коштів екологічного податку, буде проведено перше повноцінне зариблення Дніпра. Два роки громадськість наполягала на поновленні цієї програми, і зараз завдяки роботі департаменту зрушення нарешті відбулися. Можна відмітити високу ефективність роботи ради за ці два роки, вдалося вирішити питання, які до цього навіть не підіймалися. Сподіваюсь, наступні склади громадської ради продовжать цю практику, тому що громадськість має великий потенціал і може впливати на прийняття рішень органами місцевого самоврядування. Дуже дякую всім членам громадської ради за активну участь і плідну роботу.

Голосували: «за» – 11; «проти» – 0; «утримались» – 0

Постановили: Прийняти до відома звіт голови громадської ради, оцінити роботу ради третього скликання як задовільну.

По третьому питанню порядку денного

Слухали: Микола Терещук повідомив про отримані звернення щодо забруднення біля річки Кільчень. Окрім громадськості звернулася також ДСНС – державний контролюючий орган. У ситуації, що склалася, вони не здатні протидіяти іншому державному органу – Держгеокадастру, який надав дозвіл на відведення земельної ділянки в зоні посту моніторингу ДСНС. Це характерна ситуація, в нашій області на всіх річках нехтують природоохоронним законодавством.

Ми як громадськість маємо відреагувати на цю подію, оскільки така діяльність погано впливає на довкілля, це моя принципова позиція. Пропоную провести аналіз, як використовуються заплавні землі в нашій області, а також звернутись до громадської ради при Міндовкіллі, до Міндовкілля та Держгеокадастру, щоб землі використовувались за призначенням, а не надавалися під розорювання.

Виступили:

Геннадій Щербаков: Ми не можемо використовувати формулювання, що заплавні землі не можуть розорюватись, адже є виключення – залісення. Пропоную використовувати формулювання відповідно до Водного кодексу України.

Голосували: «за» – 11; «проти» – 0; «утримались» – 0

Постановили: Звернутись до громадської ради при Міндовкіллі, до Міндовкілля та Держгеокадастру з питання розорювання заплавних земель в Дніпропетровській області.

По четвертому питанню порядку денного

Слухали: Геннадій Щербаков розповів про проблеми, які заважають розвивати зелену енергетику в Україні. У нас лише 3 % енергії видобувається із відновлюваних джерел, ми назавжди відстали в цьому питанні від, наприклад, Німеччини. Ті, хто каже, що зелений тариф дуже великий, вбиває можливість економічного розвитку. Біоенергетика розвивається повільно, але вона має більший потенціал, ніж сонячна та вітрова. В Україні близько 10 млн. га земель, які непридатні для ведення сільського господарства і які можна використовувати для вирощування енергетичних рослин. Ми з колегою отримали патент на використання таким чином лісосмуг. Їх було створено для захисту чорноземів, але вони не вічні, за ними необхідно доглядати. Зараз лісосмуги зникають через вік і через те, що їх спалюють. Ми пропонуємо відновити знищені лісосмуги, посадити там швидкоростучі дерева і використовувати їх як енергетичний матеріал. Це дасть можливість замінити електростанції на викопному паливі. Є можливість забезпечити 80 % фінансування цих проектів за рахунок інвесторів, але необхідно 15-20 % бюджетних коштів, тому необхідним є державне партнерство. Обладнання для цих електростанцій може вироблятися в Україні, це створить робочі місця і здешевить на 30 % вартість обладнання.

Деякі роки тому були гучні скандали щодо сміття, яке розвозили по всій країні. Компанії відмовлялися його переробляти, оскільки це вигідно тільки там, де є велика кількість. Ми спільно з німецькими колегами маємо технологію, яка дає можливість переробляти сміття у будь-якій кількості – використовувати для спалювання на електростанціях, це абсолютно чиста технологія. Сміття переробляється на газ, це дозволить ліквідувати звалища.

Виступили:

Микола Нещерет: Яка вартість такого проекту?

Геннадій Щербаков: 41 млн. євро на 10 МВт потужності. Окупність 5-6 років.

Микола Нещерет: У нас утворено Кам'янський район, на території якого є полігон. Щодо його роботи відкрито вже багато кримінальних справ. В районну раду прийшли молоді депутати, є порозуміння з міським головою Жовтих Вод. Об'єм відходів – 100 тис. т на рік. Зараз шукаємо інвесторів для вирішення цього питання, тому пропонуємо співпрацю і 15-20 % бюджетного співфінансування.

Микола Терещук: Вважаю, що потрібно підтримати вашу ініціативу. Пропоную винести на голосування та підтримати, направити матеріали до департаменту екології та природних ресурсів, а також до відділу консультативної допомоги та забезпечення взаємодії з органами місцевого самоврядування. Це проект із зрозумілим масштабуванням, можна опрацювати його на окремих громадах, а потім розповсюджувати.

Микола Маліч: Пропоную звернутись до обласної ради, щоб включити заходи до обласної екологічної програми.

Ірина Понікарова: Це не екологічна програма, доречніше пропонувати це у програму розвитку Дніпропетровщини, а також у стратегію поводження з ТБО.

Аліна Машенко: У нас є інформація щодо того, з якими інвесторами краще не співпрацювати, можемо направити також до департаменту.

Микола Нещерет: Зараз формується бюджет на наступний рік, якщо не встигнемо включити заходи у програму, потім буде дуже складно вносити зміни.

Голосували: «за» – 11; «проти» – 0; «утримались» – 0

Постановили: Направити інформацію від Геннадія Щербакова та Аліни Машенко до департаменту екології та природних ресурсів, а також до відділу консультативної допомоги та забезпечення взаємодії з органами місцевого самоврядування.

По п'ятому питанню порядку денного

Слухали: Мартін Скальські розповів про проєкт «Чисте повітря для України», який впроваджується в Україні і зокрема в Дніпрі з 2017 року. Метою проєкту є поширювати досвід, розвивати співпрацю між експертами, громадськими організаціями, державними органами. Чехословаччина у 80-х роках вважалась однією із найбрудніших країн Європи, але нам вдалося покращити ситуацію. Хочемо поділитися досвідом, хоча в нас також ще залишились проблеми. Немає єдиного способу, секрет успіху у взаємодії, в тому, що всі дані мають бути у вільному доступі. Якщо даних немає онлайн, якщо немає статистики щодо захворюваності, дуже складно приймати рішення. Процес прийняття рішень також має бути відкритим, в ньому мають брати участь громадські організації. В Україні приймають багато законів, які копіюють те, що вже працює в Європі, але ще потрібно узгодити із законами дозвоільні документи. Зараз ми бачимо неефективну роботу контролюючих органів. Не варто говорити, що потрібно закрити заводи, вони будуть поступово модернізуватися так чи інакше, необхідно знайти компроміс. На даний час немає державної системи моніторингу належного рівня, вона може створюватися дуже довго, тому громадський моніторинг зараз – єдине джерело даних. Ми постійно привозимо до України експертів, проводимо семінари, обговорення. Також хочемо більше співпрацювати із університетами, тому що бачимо, що немає спеціалізованих освітніх програм і дуже мало експертів займається питаннями чистого повітря.

Виступили:

Микола Терещук: Сьогодні ви проводили спільний експеримент з Центром екологічного моніторингу. Вже є результати?

Мартін Скальські: Ми плануємо порівняти дані від станцій громадського моніторингу із професійним обладнанням. Сподіваємось підтвердити, що наші станції достатньо точні. Тоді їх можна буде пропонувати до використання і отримання даних з метою економії.

Микола Терещук: Чи плануєте ви співпрацювати з гідрометом?

Мартін Скальські: Так, на наступний рік плануємо запросити представників гідромету Чехії в Україну. У нас працює близько 200 станцій гідромету.

Василь Голуб: Якщо можете, поділіться досвідом, за рахунок яких коштів працює ваша організація.

Мартін Скальські: Ми працюємо вже 20 років, фінансування у рівних долях розподілене між бюджетуванням від уряду Євросоюзу, пожертвами приватних осіб і грантами від чеських і міжнародних організацій. Проєкт в Україні фінансує міністерство закордонних справ Чехії.

Аліна Машенко: Є пропозиція зробити міжобласний круглий стіл разом із Запорізькою областю.

3. Закриття зборів.

Терещук М. С. запропонував визнати збори такими, що відбулись, і закрити.

Голосували: «за» – 11; «проти» – 0; «утримались» – 0

Постановили: Визнати збори такими, що відбулись, і закрити.

Голова зборів

Микола Терещук

Секретар зборів

Юлія Атовка